

Załącznik Nr 2

do uchwały Nr 78/XVII/09

z dnia 24 lutego 2009 r.

Program
Przeciwdziałania Narkomanii
dla gminy Nowa Brzeźnica
na rok 2009

Wprowadzenie

Narkomania jest problemem społecznym i aktualnym wyzwaniem cywilizacyjnym.

Rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych często występuje z innymi problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość, bezdomność. Używanie narkotyków wiąże się z ryzykiem dla zdrowia publicznego (HIV, żółtaczka, gruźlica, choroby weneryczne). Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakłada na samorządy gmin obowiązek uchwalania gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Do zadań własnych gminy należą:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów. Zadania ujęte w nim skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii oraz prowadzenia działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej na :

- promocji zdrowego stylu życia,
- wspieraniu działalności placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem od środków narkotycznych,
- podejmowaniu i wspieraniu działań lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych.

I. Sytuacja epidemiologiczna

Źródłem danych na temat rozpowszechnienia i konsumpcji narkotyków są badania ankietowe prowadzone w szkołach. Najbardziej profesjonalne badania realizowane są przez Centrum Badania Opinii Społecznej, a także Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie- badania ESPAD zrealizowane w 1995, 1999 i 2003 r. Z badań ESPAD (Europejski Program Badań Szkolnych nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież), obejmujących uczniów w wieku 15 i 16 lat, wynika że w latach 90-tych nastąpił kilkukrotny wzrost rozpowszechnienia używania narkotyków wśród młodzieży szkolnej z ok. 5% w 1992 do 20% w 2000r. Dane dotyczą młodzieży, która próbowała narkotyków w ciągu roku poprzedzającego badanie lub kiedykolwiek w życiu.

Badaniami ESPAD objęte zostało również województwo łódzkie, z których wynika, że na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia i eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz, alkohol razem z marihuaną oraz leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zlecenia lekarza. Co piąty piętnastolatek i co czwarty siedemnastolatek co najmniej raz w życiu palił marihuanę lub haszysz. 12,6% piętnastolatków i 17,6% siedemnastolatków łączy picie alkoholu z paleniem marihuany- mamy tu do czynienia z kształtowaniem się wśród części nastolatków nowego wzoru rekreacyjnej konsumpcji alkoholu i przetworów z konopi.

Przytoczone wyniki wskazują na utrwalenie się zjawiska palenia marihuany, która staje się obok alkoholu i papierosów trzecim pod względem popularności środkiem psychoaktywnym, traktowanym przez młodzież nie jako narkotyk ale „naturalne zioło”. Nowym bo dotychczas nie ujawnionym w badaniach zjawiskiem jest łączenie marihuany lub tabletek z alkoholem. Groźnym, narastającym zjawiskiem jest palenie heroiny, środka o bardzo dużym potencjale uzależniającym. Badani dość dobrze orientują się gdzie można kupić narkotyki. Najczęściej wymieniano dyskotekę, ale tuż zaraz szkołę, ulicę, park.

Wyniki odnoszące się do postrzegania ryzyka szkód w efekcie używania substancji psychoaktywnych prowadzą do wniosku, że młodzież jest dość dobrze zorientowana w skali zagrożeń. Nie ulega też ona stereotypom obecnym wśród starszego pokolenia, według których pojedyncze eksperymenty z narkotykami budzą znacznie większe zagrożenie niż częste używanie w dużych ilościach substancji legalnych, takich jak alkohol czy tytoń.

II. Podstawowe cele programu

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie Gminy Nowa Brzeźnica. Będzie on realizowany w obszarze działania obejmującego głównie profilaktykę. Profilaktyka ma na celu:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków (prowadzenie działalności informacyjnej poprzez media i publikacje; ogłaszanie danych na temat epidemiologii i działania placówek prowadzących działalność profilaktyczną; organizowanie kampanii edukacyjnych na temat problematyki narkomanii),
2. Wzrost zaangażowania społeczności lokalnych w działania profilaktyczne (uwzględnienie problematyki w gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, wspieranie lokalnych inicjatyw działań profilaktycznych na terenie Gminy, szkół podstawowych, organizacji pozarządowych itp.
3. Zintegrowanie działań profilaktycznych (młodzież, rodzice, wychowawcy) oraz wsparcie finansowe i merytoryczne programów profilaktycznych adresowanych do wszystkich zainteresowanych równocześnie: młodzieży, rodziców i nauczycieli,
4. Udostępnianie oferty terapeutycznej - współpraca z organizacjami pozarządowymi i instytucjami opiekuńczo – wychowawczymi dla dzieci i młodzieży.

III. Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomanii

1. Zwiększanie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używaniu środków psychoaktywnych.
 - a) uwzględnienie problematyki narkomanii w lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w szczególności w części dotyczącej diagnozy rozpowszechniania i używania narkotyków oraz planowania działań zapobiegawczych;
 - b) wspieranie szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych;
 - c) prowadzenie programów profilaktycznych i wprowadzanie programów alternatywnych jako element organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży;
 - d) organizowanie i prowadzenie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców;
 - e) wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych.

1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii adresowanych w szczególności do określonych grup docelowych (młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych).
2. Wspieranie organizowania i prowadzenia na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży:
 - a) organizowanie programów profilaktycznych dla dzieci , młodzieży i rodziców;
 - b) promowanie zdrowego stylu życia;
 - c) wprowadzanie programów edukacyjnych, organizowanie konkursów, olimpiad, turniejów promujących zdrowy styl życia bez nałogów;
 - d) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów psychoprofilaktycznych w szkołach.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotyczne pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej.
 - a) pomoc dla rodziców dzieci zażywających narkotyki poprzez:
 - informowanie o formach pomocy dzieciom i młodzieży zażywającym narkotyki,
 - wykrywanie zagrożeń narkotycznych występujących w rodzinach,
 - uświadamianie członkom rodzin zagrożeń wynikających z narkomanii, dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii,
 - prowadzenie grup wsparcia dla rodziców dzieci uzależnionych od narkotyków;
 - b) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego i prawnego;
 - c) prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami.
4. Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.
 - a) współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii;
 - b) szkolenie realizatorów programu zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

IV. Realizatorzy i podmioty współpracujące.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Szkoły Podstawowe z terenu gminy Nowa Brzeźnica.
3. Gimnazjum w Nowej Brzeźnicy.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Gminna Biblioteka Publiczna.
6. Powiatowa Komenda Policji w Pajęcznie.
7. Organizacje pozarządowe prowadzące działalność z zakresu przeciwdziałania narkomanii.